

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN LANGEDIJK 2014

Voor de Burgerrekenkamer zijn met name financiële zaken, controle op de overheid en burger participatie in de overheid van het grootste belang. Dat wil niet zeggen dat andere zaken niet belangrijk zijn, maar hier ligt onze voorkeur en onze expertise. Wij hebben alle verkiezingsprogramma's op deze aspecten bestudeerd. Vervolgens hebben wij alle partijen in de gelegenheid gesteld hun punten nog eens nader toe te lichten. GroenLinks en CDA maakten hier geen gebruik van.

Iets verder uitgewerkt zijn dit de speerpunten van de Burgerrekenkamer Langedijk:

1. **Financiële zaken, waaronder te verstaan:**
  - a. **Subsidies: waarom, voor wie, hoe lang, welke tegenprestatie?**
  - b. **Transparantie en leesbaarheid van interne nota's, consistentie en aansluiting van begrotingen, kadernota's en jaarrekeningen.**
  - c. **Kosten van het gemeentehuis, overdaad aan beleid, dure externe adviseurs en kostbare rapporten.**
2. **Zelfstandigheid tegen elke prijs? Waarom? Fuseren: waarom niet? Langedijk ontstond ook ooit uit 6 dorpen en nu spreken we over de Langedijker identiteit. Welke criteria hanteren we?**
3. **De komende decentralisaties en de Gemeenschappelijke Regelingen die daartoe worden ingericht: hoe houden we toezicht, welke specialisten hebben we (nodig)?**
4. **Participatie, hoe laten we burgers meedenken en meedoen? Op welke terreinen?**

Hieronder onze inventarisatie van de plannen van de 8 partijen die aan de verkiezingen meedoen. Daarnaast geven wij onze mening over de afgelopen 4 jaar, hoe hebben partijen daadwerkelijk geacteerd en wat hebben ze bereikt? En wat mogen we de komende 4 jaar verwachten? Want uiteindelijk, zo is onze overtuiging, zijn het niet de plannen maar de mensen die het verschil maken.

CDA

Een overzichtelijk programma, waarin helaas weinig over onze speerpunten. Wij lezen 'ambtelijke organisatie krimpt van 180 naar 150 medewerkers' en men wil een 'transparant inzicht van inkomsten en uitgaven'. Het geld van de gemeente 'is gemeenschapsgeld dat zorgvuldig benut en verantwoord moet worden'. Over (het behoud van) zelfstandigheid hebben wij geen mening gevonden. Als oppositiepartij is het CDA vrij onzichtbaar geweest. Sympathiek waren de moties (in verkiezings-tijd) om sportsubsidies te behouden en Voedselhulp van noodsteun te voorzien. Lijsttrekker Bert Fintelman wekt vertrouwen op financieel gebied hoewel ook hij als deelnemer in de werkgroep Integraal Raads Informatie Systeem (IRIS) geen potten heeft kunnen breken. Nog steeds vraagt ook het CDA om transparantie. Voor een tijd die schreeuwt om communicatie is hij wellicht wat te technocratisch. Wel een Twitteraccount maar niet tsjilpen, dan kan beter!

ChristenUnie (CU)

Een voorbeeldig programma, waarin wij veel van onze doelstellingen genoemd zien. Genoemd worden 'een kleinere overheid', 'geen dure externe rapporten maar meer inschakelen van deskundige burgers'. De CU spreekt liever van 'overheidsparticipatie dan van burgerparticipatie' om de gewenste kanteling in overheidsdenken teweeg te brengen. Veel goede intenties worden met concrete plannen onderbouwd. Inhuur van externe adviseurs kan nuttig zijn maar dient eerst financieel te worden onderzocht. Alternatief voor externen zijn 'deskundige eigen burgers'. Subsidies zijn aan concrete

strengere regels onderhevig en gelden voor 1 jaar. CU kiest voor een zelfstandig Langedijk en samenwerking met andere gemeenten.

Als oppositiepartij heeft de éénmansfractie van de CU gedegen geacteerd. Bestuursrechtelijk goed onderbouwd, inhoudelijk sterk doordacht. Wij hebben niet geturfd maar de CU staat ongetwijfeld hoog op de lijst van ingediende moties. Met de aanstelling van veteraan Wim Nugteren kiest de CU voor ervaring; hij was al eerder raadslid en wethouder.

Dorpsbelang Langedijk (DL)

Misschien wel het meest overzichtelijke en concrete verkiezingsprogramma. Steeds op de linker pagina de beleidsuitgangspunten, rechts de concrete invulling daarvan. Het hoofdstukje 'De gemeente voor u' geeft goed aan hoe DL denkt over de verhouding gemeente - burger. Dat bleek ook toen DL als enige coalitiepartij vóór de motie van CDA en CU over noodhulp voor Voedselhulp stemde; daarmee gaf DL ons aan het hart op de goede plaats te hebben en het duale spel te kunnen en willen spelen. DL vindt ook dat burgers recht hebben op transparantie informatie. Als enige partij heeft DL een concreet antwoord te hebben op de vraag of Langedijk zelfstandig moet blijven. 'Zo lang mogelijk zelfstandig blijven, maar als het dan moet, dan met Heerhugowaard'.

Als coalitiepartner heeft DL wethouder Piet Jan Beers geleverd. Als hem verdere affaires bespaard blijven kan hij een nuttige rol blijven vervullen. Hij heeft een aantal belangrijke dossiers op gang gekregen. Ger Nijman, ondernemer in Langedijk, blijft de kar trekken.

GroenLinks (GL)

Het verkiezingsprogramma van GL kent in het geheel geen financiële paragraaf, noch worden er veel woorden aan financiële consequenties van beleidsvoornemens verspild. Wij kunnen dus niet veel meer dan uit ons geheugen putten. Lijsttrekker Klaas Zwart, door sommigen ook wel de 'laatste Nederlandse bolsjewiek' genoemd, is meer van het principe 'geld mag geen rol spelen'. Vreemd was zijn standpunt inzake de Voedselhulp. GL wethouder Irma Schrijver kreeg de Langedijker Pas aangenomen door de raad; € 35.000 kosten + € 35.000 interne beheerskosten (salarissen). GL stemde tegen € 6.750 noodhulp voor de Voedselhulp omdat 'subsidie voor voedselhulp de armoede in ons dorp zichtbaar maakt en daar werken wij niet aan mee'. Een partij die zichzelf graag hoort praten, en daar houden wij het maar bij.

Hart voor Langedijk/D66 (HvL)

Wij weten niet wat wij van deze partij moeten denken. Van D66 kennen wij het standpunt dat kleine gemeenten zullen moeten fuseren om het democratisch toezicht op alle Gemeenschappelijke Regelingen (GR) te garanderen (Alexander Pechtold op congres februari 2014). HvL zegt 'zelfstandig blijven en behoud van eigen identiteit staan voorop...het is geen concreet actiepunt'. Van D66 kennen wij de slogan "zonder transparantie geen democratie". HvL verdedigt consequent en energiek haar wethouder Ilse Overzier die vorig jaar nog zei dat Langedijk 'haar huishoudboekje op orde heeft' terwijl wij op een verlies van € 17,7 miljoen afstevenden. En die dit jaar vóór 19 maart geen indicatie van de tekorten op de bouwgrond wil geven. Wij noemen de partij dus maar liever gewoon HvL.

Het verkiezingsprogramma van HvL is pragmatisch, net als haar lijsttrekker. Dirk Boonstra heeft altijd wel een mening en geeft die ongecompliceerd. Dat is ook een kwaliteit in de politiek. Financieel bepleit men "geen risicovolle grondspeculaties en zoveel mogelijk afstoten van ... groot onderhoud van accommodaties en sportvelden". Het standpunt over sportsubsidies spreekt ons aan. En over participatie "de Langedijkers hebben enorm veel kennis en kunde in huis waar de gemeente nog onvoldoende profiteert". Nu de praktijk nog!

Kleurrijk Langedijk (KL)

Een zeer overzichtelijk en informatief verkiezingsprogramma. Als enige partij koppelt KL terug naar het programma 2010-2014 en legt uitgebreid verantwoording af voor de gerealiseerde resultaten. Ook KL noemt de wenselijke verbetering van leesbaarheid en inhoud van rapportages. Terwijl ook lijsttrekker Jorrit Bakkum deelnemer aan IRIS is. Wij vermoeden onwil van wethouder en ambtenaren om er iets aan te doen. Over subsidies 'In principe moet iedereen bereid zijn de kosten van zijn hob-

by of sport zelf te dragen'. Onderhoud van accommodaties kan aan de verenigingen zelf worden overgelaten, waarbij de gemeente verenigingen kan ondersteunen. SV Vrone wordt zeer nadrukkelijk genoemd. Ook KL is meer voor samenwerken dan fuseren. De visie op toezicht op decentralisaties en de GR is helder.

Als coalitiepartner (en grootste partij) heeft KL slechts 1 jaar een wethouder geleverd. Wethouder Ronald van Schoorl (KL) vertrok en Frits Westerkamp (PvdA) kwam. Dat is geen teken van sterkte. De rol van KL daarna is ons niet geheel duidelijk geworden. Onze voorzichtige conclusie is dat de theorie mooier is (geweest) dan de praktijk. De kandidatenlijst laat geen verandering zien, dus de conclusie laat zich raden.

PvdA

In de financiële paragraaf van het verkiezingsprogramma lezen wij 'Voor de PvdA liggen verdere bezuinigingen op de ambtelijke organisatie niet in de rede'. Geen woord over ambtelijke spilzucht of de noodzaak tot efficiencyverbetering. Verder weer de gewenste transparantie, zowel vooraf als achteraf. Ook lijsttrekker Marcel Reijven zit in werkgroep IRIS. Op subsidiegebied is de PvdA voorstander van zelfredzaamheid van sportverenigingen, multifunctioneel gebruik van sportparken en accommodaties en verbindingen tussen sport, school en jeugdzorg. Geen aandacht voor samenwerken of fuseren. Over participatie 'geen burgerparticipatie, maar een overheid die participeert'.

Wij hebben ons wel eens afgevraagd wat de PvdA bezielde in 2^e instantie tot de coalitie toe te treden. Dat pak leek nogal eens te knellen, en daardoor kwam de PvdA niet altijd uit de rooie verf. Reijven is wel een man die er geen doekjes om windt; op een bijeenkomst met ondernemers verklaarde hij onlangs dat er de komende jaren 'geen geld is voor leuke dingen'.

VVD

'De VVD maakt Langedijk beter'. Onder deze leus gaat de VVD de verkiezing in. Hele lijsten met goeie bedoelingen zijn via het Langedijker Nieuwsblad over ons uitgestrooid. Het verkiezingsprogramma is echter zeer summier over de wijze waarop men dit wil realiseren. Waarschijnlijk moeten we allemaal eerst de € 1000 van Mark Rutte inleveren voordat de beloftes kunnen worden uitgevoerd. Het is niet dat wij de bedoelingen van de VVD in twijfel trekken, maar het is wel erg veel en financieel erg matig onderbouwd. Over samenwerken of fuseren lezen wij niets, evenmin als over de kosten van het gemeentehuis, het toezicht op de decentralisaties en de GR.

Als oppositiepartij vonden wij de VVD de afgelopen jaren nogal kleurloos. De stoelen waren niet altijd bezet, de standpunten waren mild, de discussies werden zachtjes gevoerd. Geen scherpe moties, geen hoogoplopende discussies, geen emotie. Ober, een beetje peper en zout graag!